

LUČATÍNSKE

17. december 2021 ročník XV. / číslo 3

zdarma do každej domácnosti

ZVESTI

ČARO VIANOČA POKOJ V SRDCIACH

Kto sa dokáže tešiť z maličkostí, je vnútorne bohatý človek. Prajem každému, aby toto bohatstvo vlastnil počas celého roka a nielen na Vianoce. Tie zavítajú do našich domácností už o pár dní. No zavítajú naozaj aj do našich sŕdc? Protipandemické opatrenia nemôžu ovplyvniť, či budú Vianoce len pod stromčekom alebo aj hlboko v nás. Vymeňme slová ODSUDZOVANIE za SÚCIT a IGNORÁCIU za POMOC. Nič nás to nebude stáť. Táto zmena môže ovplyvniť nielen život ako taký, ale aj naše fungovanie v spoločnosti a v samotnej obci. Je veľmi jednoduché poukazovať na chyby iných a problémy. Určite jednoduchšie ako ponúknuť riešenie. Je nevyhnutné zaujímať sa o dianie okolo seba najmä, ak môže toto pozorovanie priniesť vecné podnety. Neplytvajme časom na nezmyselné hádky nielen vo vlastných rodinách, ale tiež v medziľudských vzťahoch. Zaujímajme sa o seba nezištne a pomáhajme si, pretože žijeme v hektickej dobe, v ktorej je šťastie krehké. Pomáhajme slabším a zraniteľným, nehasme čo nás nepáli a nehľadajme konflikty, kde nie sú. Blíži sa koniec roka...je to najvhodnejší čas na poupratovanie zlého, starého a neperspektívneho. Neprežívajme krásne chvíle s blízkymi len na nadchádzajúce sviatky, ale každý deň a snažme sa zo všetkých síl byť lepšími ľuďmi. Prajem každému drahí spoluobčania, aby ste boli s tými, ktorých milujete...aby na vašich stoloch nechýbalo to, čo potrebujete a o to, čoho máte prebytok ste sa vedeli deliť...aby ste mali pevné nielen nervy, ale aj zdravie...nech

vás nebolí brucho od nezmyselného prejedania, ale od smiechu nad tým, čím nás život prekvapuje... a ak máte mať v tomto období v očiach slzy, nech sú z úprimného dojatia pri pohľade na deti, ktoré budú pod stromčekom štedro odmenené... a že budú odmenené my rodičia vieme. Vieme to preto, lebo sme sa rozhodli im urobiť krásne sviatky každý rok. Chceme ich vidieť šťastné a v bezpečí, spokojné a usmiate. Bude to tak, pretože máme tú moc, tak sme sa rozhodli a tak to proste bude. Prajem vám milí spoluobčania, aby sme sa takto rozhodovali v každodennom živote a v celom svojom okolí. Ak sa budeme takto skalopevne rozhodovať, že budeme zmysluplne separovať, vychádzať so susedmi a viac si pomáhať, zaujímať sa o starších, podporovať mladších, organizovať spoločné akcie, zúčastňovať sa zastupiteľstiev a vyjadrovať svoj názor, starať sa o svoje okolie...tak budeme nielen spokojní ako naše deti pod stromčekom, ale život v našej obci bude jednoducho „lepší“. A aby bol život v Lučatíne lepší a krajší je pre mňa prioritou, ktorá mi leží na srdci.

**Prajeme Vám krásne a veselé Vianoce.
Nech sú sviatkami plné lásky, pokoja a oddychu.
Nech je Vaše srdce obklopené láskou všetkých blízkych
a žiari šťastím jasne ako Betlehemska hviezda.
Nech pod stromčekom nájdete veľa darčiekov,
ktoré Vás pri srdiečku zohrejú a zažijete chvíle,
na ktoré budete vždy s úsmevom spomínať.**

Ing. Pavel Kováč – starosta obce a zamestnanci obecného úradu

ADVENTNÝ VENIEC

Tento rok prišiel advent už v novembri, no pripravili sme sa v predstihu. Lučatínsky adventný veniec je výnimočný každý rok a snažíme sa, aby bol tiež každý rok iný a krajší. Samotné vyvýšené podložie a čečina ho robia široko-daleko bezkonkurenčným vďaka jeho tvorcovi Jánovi Uhríkovi. Aj tentokrát sa podieľal na jeho stavaní, za čo mu úctivo ďakujeme. K výzdobe pribudol takzvaný „fotopoint“ v tvare oblúka. Nakoľko sa tento oblúk po usilovnom zdobení rodičmi na

Jesenom dni dostal do povedomia na sociálnej sieti a stretol sa s pozitívnym ohlasom, rozhodli sme sa ho ponechať. Dúfame, že poslúži k výrobe krajších fotografií. Ďakujeme tiež Vierke Gregorovej za výzdobu, ktorou prispela na adventný veniec. Ostali sme pri tradičných vianočných farbách a prajeme všetkým okoloidúcim, aby potešil nie len oko ale aj ducha.

MIKULÁŠ

Milí rodičia...pamätáte sa, ako ste strašili deti, že ak budú zlé tak Mikuláš nepríde? Takmer sa to stalo, ale našťastie má Mikuláš mnoho šikovných pomocníkov.

Bohužiaľ aj tento rok nás pandemické opatrenia brzdili v organizovaní akcie pre najmenších. Hoci nemohol prísť na krásnom koči s anjelom

a čertom, no myslel na všetky deti v našej obci a v spolupráci s obecným úradom im balíčky doručil do škôlky, školy, alebo aj na oblôčik, či ku príbytku.... no cestu si vždy našiel. Pevne veríme, že o rok ho privítame tak ako sa patrí a rozžiarieme všetky detské oči.

VIANOČNÁ ROZPRÁVKOVÁ WRANGLER JAZDA

Máme pre Vás ešte jedno malé prekvapenie. Po minuloročnej Mikulášskej wrangler jazde si aj tento rok budeme môcť vychutnať „Vianočnú rozprávkovú Jeep Wrangler jazdu“ a potešiť sa tak z krásne vyzdobených wranglerov a „wrangleristov“ a ak budeme poslúchať, možno uvidíme aj vianočných škriatkov, ktorí nás odmenia sladkosťami a darčekom na našom námestíčku pri vianočnom stromčeku. Pozývame Vás teda na krásnu rodinnú prechádzku milí rodičia a deti práve 22.12.2021 približne o 16:00 hodine po našej obci. Štart je plánovaný o 16:00 hod. v Slovenskej Ľupči a táto krásna rozprávková jazda bude ďalej pokračovať cez náš Lučatín, Hiadel, Ľubietovú až do Medzibrodu.

Autor: Martina Sabolová

POMOC ÚTULKU ZVIERAT OZ TULÁČIK

V termíne od 15. 11. 2021 do 10. 12. 2021 sa obec Lučatín zapojila do krásneho projektu 1. ročník predvianočnej zbierky vecí pre útulok OZ Tuláčik. Do projektu bolo možné zapojiť sa darovaním praktických a hygienických potrieb, krmiva a predmetov s ním súvisiacich. V prípade, že projekt niekoho oslovil do špiku kostí môže darovať aj domov a to nie len v predvianočnom období. V prvých dňoch ostalo ticho no predsa sa našli dobrí ľudia. Iniciátorkami tejto hlbkej myšlienky boli Michaela a Martinka Luptákové a Miriamka Chabanová...

„Keďže každá z nás má rada zvieratá, tak sme sa rozhodli pomôcť útulku Tuláčik. Často sme sa samy seba pýtali „ako im pomôcť?“ No slová sa ľahko vravia, ale ťažko vykonávajú. Ale nakoniec sa slová stali skutkami. Maťka bola naša kreatívna členka. Miška spracovala plagát a Mima to zorganizovala.

V spolupráci s Obecným úradom Lučatín sme rozvešali plagáty na samotný úrad, do potravín a na vlakovú stanicu. Peniaze sa síce dajú posilať na bankový účet, no rozhodli sme sa pomôcť aj inak. Maťka vybavila pomoc od pani riaditeľky Bobokovej zo ZŠ Ľubietová a tamojšej žiackej rady. Pani riaditeľka rozvešala plagáty po škole a do každého obchodu v Ľubietovej sa dali pokladničky. Z vyzbieraných peňazí škola kúpila veci ako deky a granule. Ďakujeme obyvateľom Ľubietovej za vyzbierané peniaze a hlavne žiakom ZŠ a MŠ Ľubietová. V Lučatíne sa nazbieralo vecí menej, ale aj tak chceme spoluobčanom

veľmi pekne poďakovať a to menovite P. Heydukovi, L. Šípkovej a MŠ Lučatín. Boli by sme rady, keby z toho vznikla každoročná tradícia“.

Podakovanie si zaslúžia aj samotné dievčatá. Ďakujeme im, že sú všímavé a otvorené pre dobrú vec. Ďakujeme im, že im bezbrannosť iných nie je ľahostajná a môžu nám byť príkladom. V budúcom roku sa ďalší ročník zopakuje. Za pomoc slabším nedáme nič. Takto vzniká nie dobrý, ale úžasný pocit a pridať ruku k dielu môže naozaj každý.

autori: Maťka a Miška Luptákové, Mima Chabanová

FOTO

FOTO

ÚCTA K STARŠÍM

Október je ako vieme, mesiac úcty k starším. Tiež vieme z mnohých citácií, že „staroba nie je choroba“. Staroba je cnosť a na oslavu našich „starších“ pripravil obecný úrad skromné posedenie v rámci aktuálnych opatrení, pretože si to zaslúžia. Zaslúžia si potriasť pravícou k svojmu jubileu a tiež si zaslúžia našu pozornosť a pomoc. Nezabúdajme, že nie len v októbri, ale počas celého roka a najmä v tomto ťažkom období. Naším seniorom ešte raz gratulujeme a prajeme im veľa lásky, síl a požehnaní. Veríme, že na rok sa stretne opäť v plnom zdraví a s úsmevom na perách.

UVÍTANIE DO ŽIVITA

Nie je na svete väčšej radosti, ako privítať nový život. Deti sú stelesnením absolútnej lásky a ich príchod medzi nás treba patrične osláviť. Tento rok sme z dôvodu pandémie spojili 2. ročníky uvítania do života a tešíme sa, že medzi nás pribudlo 12 detí.

Stretnutie sa nieslo doslova v rodinnej a útulnej atmosfére na obecnom úrade dňa 9. 11. 2021. Ďakujeme rodičom za disciplinovaný prístup a prajeme úsmev na tvári a veľa trezlivej lásky. Ratolestiam gratulujeme ešte raz a prajeme veľa zdravia, úspechov v živote a nech vám vaša lásku drahí rodičia oplatia dvojnásobne.

Meno a priezvisko **Dátum narodenia**

Laura Dobišová	7. 2. 2020
Lea Donovalská	5. 3. 2020
Urbanová	
Silvia Predajnianska	16. 6. 2020
Bianka Vaňková	20. 8. 2020
Adam Fúdor	7.10. 2020
Samuel Izák	5.11. 2020
Tobias Gehr	27. 11. 2020
Jakub Chovan	3. 2. 2021
Agáta Strachanová	17. 3. 2021
Linda Dobišová	12. 5. 2021
Sára Petrášová	26. 7. 2021
Sebastian Masničák	25. 9. 2021

autor: Martina Sabolová

OPUSTILI NÁS

Miroslav Lakomčík	10.2.2021
Anna Ťažká	27.6.2021
Soňa Boboková	25.2.2021
Milena Gregorová	28.6.2021
Elena Gebauerová	8.3.2021
Pavel Ambróz	26.9.2021
Jolana Chovancová	10.6.2021
Peter Heyduk	20.10.2021

AKO TEN ČAS LETÍ...

September preletel ako víchor a prišiel október. My sme všetci usilovne pracovali, spoznávali nové písmená, nové vybrané slová, učili sme sa rysovať aj počítať. Všetkým sa darilo a skoro nič nám nerobilo problémy.

Počas tohto mesiaca sme usilovne pripravovali malé prekvapenie pre našich starých rodičov, ktorí sú pre nás veľmi dôležití. Učili sme sa recitovať básničky a spievať pesničky a pripravili sme krátky program, ktorý sme s pomocou pani riaditeľky zo škôlky natočili na video a poslali našim babičkám a dedkom, aby sme ich aspoň takouto formou potešili a ukázali im, že sme šikovní a že ich veľmi ľúbime. Veríme a dúfame, že sa im naše malé vystúpenie páčilo a že potešilo ich srdiečka. Veď za to, ako sa o nás starajú, ako nás rozmaznávajú, si zaslúžia naše veľké **ĎAKUJEM!**

Pokračovanie na strane 5

Práca pokračovala ďalej aj v tomto nefahkom období a keďže sme doposiaľ boli všetci zdraví, mohli sme sa pravidelne stretávať v našej malejšokoličke.

Ani sme sa nenazdali a bol tu november. Hneď na začiatku sme si v škole pripravili Halloweenu párty. To do školy prišli rôzne strašidelné a nebezpečné bytosti, ktoré vzbudzovali rešpekt. Dokonca nás navštívili aj dve dámy z Benátok. Celý deň sa niesol v strašidelnom duchu a my sme sa zabavili a aj sme si zapakali dobroty, ktorými nás vyzbrojili naše maminy. Dokonca sme mali pripravenú aj skúšku odvahy, ktorú všetci zvládli bez problémov, hoci niektorí aj s malou dušičkou. Aj sme si zatancovali a poriadne sa vyšantili, ako sa na dobrú párty patrí. Domov sme odchádzali spokojní a plní zážitkov. V tomto mesiaci nás čakali aj prvé veľké písomky, na ktoré sme sa usilovne pripravovali a veru stálo to za to. Písomky sme zvládli a potešili sme našich rodičov aj naše pani učiteľky.

No a je tu december. Aj my sa usilovne pripravujeme na najkrajšie sviatky v roku a tešíme sa, čo si nájdeme pod vianočným stromčekom. Aj naša školička dýcha zimnou a vianočnou atmosférou. Usilovne maľujeme, vystrihujeme a lepíme a vyzdobujeme. No a keďže sme veľmi usilovní a šikovní, 6. decembra nám Mikuláš nechal v škole balíčky plné sladkostí. Veľmi sme sa potešili a hneď sme sa do nich aj

pusťili. Boli by sme ich pojedli všetky, ale pani učiteľka nám to nedovolila. A urobila dobre, lebo by nás z toľkých dobrôt asi poriadne rozboleli brušká. A to veru nikto z nás nechcel.

A ešte jedna dôležitá vec. Keďže Vianoce už klopú na dvere, aj u nás máme vianočný stromček. „Smriečok Gebauer“ k nám prišiel tesne pred Mikulášom a my sme si ho hneď aj vyzdobili. Je krásny a všetkých nás veľmi potešil. Preto sa aj touto formou chceme veľmi pekne poďakovať Miškovi starkému, ktorý nám stromček doniesol. Zdobí nám našu triedu a my v škole vďaka nemu máme magickú atmosféru, ktorú zbožňujú všetky deti. A nielen tie. Veď čas čakania na malé zázraky je čarovný a my si ho užívame plnými dúškami.

Preto aj Vám všetkým želáme krásne, pokojné a čarovné vianočné sviatky. Nech ste s tými, ktorých máte najradšej, nech sa splnia všetky Vaše želania a nech sa všetci v zdraví opäť stretáme.

Žiaci a učiteľky ZŠ Lučatín

ŠKÔLKARSKÉ RADOSTI

Prišiel december a s ním aj najkrajšie obdobie v roku – čas Vianoc. Čas spomaliť a zamyslieť sa. Čas lásky, pokoja, porozumenia. Advent začína vždy najbližšou nedeľou ku dňu Ondreja (30. novembra) a končí po západe slnka na Štedrý večer. Počas štyroch adventných nedeľ, symbolizujúcich mýtický čas, sa postupne zapalujú sviečky aj na našom adventnom venci. I my v materskej škole sa chystáme na príchod štedrého dňa vyčarovaním predvianočnej atmosféry. Ozdobili sme stromček, vyzdobili triedu, šatňu i jedáleň, privítali Mikuláša, piekli medovníčky. Vždy keď sa dá spievame vianočné piesne, recitujeme vianočné básne, tancujeme na detské pesničky.

Sv. Mikuláš

Mikuláš k nám zavítal v pondelok 6-eho decembra. Prišiel tajne so svojimi kamarátmi, s anjelom a čertíkom. Celý týždeň sme sa na jeho návštevu pripravovali. Deti ho netrepežlivo očakávali s úsmevom, s navčinenými básňami a piesňami. Pre každého mal pripravený balíček so sladkosťami, vitamínmi, či inou odmenou. Celý rok boli detičky usilovné ako včeličky, tak si to všetko zaslúžili. Pre nás dospelých bola najväčšia odmena vidieť v ich očiach tancujúce plamienky šťastia z veľkých balíčkov.

Pre Mikuláša sme spievali aj takúto pesničku:

„Vitaj v našej škôlke, milý Mikuláš,
vyzerali sme ťa z okna toľko ráz.
Kožuštek a dlhú bielu bradu máš,
vitaj, vitaj medzi nami milý dedko náš.“

Po tej dlhej ceste konečne už zlož,
pod zelený stromček ten svoj veľký kôš.
Vieme, že z tých darov aj nám niečo dáš,
vitaj, vitaj medzi nami milý Mikuláš.“

Škôlkarský vianočný stromček

Pečenie medovníkov

Krásnou tradíciou Vianoc je pečenie medovníkov. Medovníčky patria k typickým dobrotám, ktoré zdobia stoly počas najkrajších sviatkov v roku. Jeden deň sme sa do ich pečenia pustili aj my. Celou škôlkou sa šírila vôňa vianočnej atmosféry. Cesto nám pripravila tento rok mamička našej Timejky, p. Slobodníková. Pani učiteľka Janka vyvalkala cesto a deti s radosťou vykrajovali medovníkové figúrky. Aj pani kuchárka Ľudka nám pomohla a do zlata nám medovníčky upiekla. Všetkým deťom sa pečenie a vykrajovanie medovníkov veľmi páčilo. Zvládli to naozaj úžasne.

Zarecituje si s nami Advent

Advent, advent, štyri sviece, prvá z nich sa zatrblicie.

Za ňou druhá, tretia zhorí, prinesieme stromček z hory.

A keď štvrtá horí stíška, tešíme sa na Ježiška.

KRÁSNE VIANOCE

p. učiteľky Ivka a Janka

A takto sme piekli medovníčky ...

... naše medovníčky ...

PZ KLUBU SENIOROV

Ako uzavrieť pôsobenie v našom klube seniorov „Lúčina“? Blíži sa záver roka 2021, ktorý sme zvládli dá sa povedať „dobro“. Splnili sme si plán na 89%. Na rok 2022 plánovať akcie a iné sa v tejto dobe veľmi nedajú, ako si predstavujeme, lebo nevieme, čo prinesie doba pandémie. Necháme to tak, ako čas dovolí. Ako je zvykom, spomíname na našich zosnulých členov a budeme na nich stále spomínať. Speváčka a dlhoročná členka A. Ťažká, M. Lakomčík, M. Mažáryová, E. Uhríková, J. Kvietok a náš šofér, s ktorým sme strávili mnoho pekných jász M. Lalík. Lúčime sa s rokom 2021, ďakujeme za chvíle strávené spolu so želaním len toho naj, naj... Najkrajšia doba

roka je za dverami. Vôňa ihličia, vanilkových rožkov a krásne melódie vianočných kolied. Vonku sneží a krajina sa balí do bieleho závoja. Už prichádzajú spokojné Vianoce. Prajem všetkým veľa lásky, radosti, priateľstva a úspechov, pohodu a mier na Štedrý večer a Silvester.

„Zasvietila vianočná sviečka, rozohrala láskou srdiečka,
žiari už stromček vianočný, je to čas krásny sviatočný“.

**Šťastné a veselé Vianoce a šťastný Nový rok žela klub seniorov,
Zorka Senková a výbor klubu**

Autor: Zorka Senková

RAPOVCE

Človek si pri každodennom živote ani neuvedomí, ako ten čas letí. Pri plnení povinností v kruhu rodiny príde na to, že by sa mal zastaviť a zamyslieť nad zmenou. Aby sme si mohli oddýchnuť, zistili sme všetky podmienky ohľadom seniorov a naplánovali sme si výlet do Rapoviec. Soľné kúpalisko nás láka už dlhé roky. Dňa 23. 8. 2021 mi ako predsedníčke vyzváňali telefóny či ideme, či nejdeme pretože nám počasie neprialo. Tešili sme sa ako malé deti keď sme nakoniec nastupovali do autobusu.

Čím južnejšie sme šli, tým krajšie počasie nás čakalo. Cestou sme mali dohodnutú návštevu Fiľakovského Pustého hradu. Vytrvalo sme prechádzali po komnatách plných artefaktov, o ktoré sa zaujímal najmä malý Matúško. Siene plne skriň s drahými kameňmi, výrobky z

medenej rudy, skrine s dobovými kostýmami... Všetci vrátane A. Kučerovej sme sa dostali na 5. poschodie na kruhový balkón, odkiaľ sa nám naskytl krásny pohľad ako na dlani na celé Fiľakovo. Prišiel čas obeda a náš autobus smeroval do kúpeľov v Rapovciach. Vo vode sme sa vytešili a naše seniorské telá si oddýchli. Soľ uvoľnila bolesti a pritom príjemná atmosféra, hudba, ticho...

O 17.00 sme sa museli dvíhať z teplej vodičky a hop do autobusu, smer Lučatín. Pán šofér nám zastal na mieste s vynikajúcou kávou a zmrzlinou. Uhádnete kto jej zjedol najviac? Ďakujem pekne P. Lalíkovi za pomoc a príjemný prístup k celému zájazdu. Zora Senková

Vzhľadom k tomu, že si redakcia vyhradzuje právo na úpravu textov, krátenie a samotné zverejňovanie nemohol byť článok vydaný v predchádzajúcom čísle LZ, za čo sa p. Senkovej ospravedlňujeme.

Z KLUBU SENIOROV

Nastal čas vydania Lučatínskych zvestí. Vždy sme sa na posledné číslo tešili, pretože sa nám osviežia spomienky z celého roka. Dlhú som rozmýšľala, čo napísať v tomto covidovom čase. Ako našich seniorov osloviť tak, aby sa necítili sami. Zamyslime sa vo vianočnom čase...žijeme v krásnej dobe. Nepoznali sme vojnu, môžeme vyznávať vieru, hovoriť vlastný názor, voľne cestovať a študovať. Žijeme v nádhernej krajine s množstvom pramenitej termálnej vody, ktorú my seniori vyhladávame. Máme krásne hory, jaskyne, hrady a iné pekné veci. Ľudia majú svoje príbytky, chaty a snažia sa pracovať. Môžeme chodiť do kostolov, na posvätné miesta – vážme si to. Ale nájdú sa ľudia, ktorí nadávajú. Prečo im chýba vďačnosť za to čo máme?

Naháňame sa za vecami, ktoré nepotrebujeme, tak kde je chyba? Máme pandémiu, ale nebojme sa. Bojujme a prekonajme to. Ako sa hovorí: „Všetko je tak, ako má byť.“

Tešme sa a ďakujeme za zdravie a šťastie. Alebo strácajme radosť zo života a to prináša chorobu. Držme sa hrdo, veď túto dobu sme si nevybrali, ona si vybrala nás. Žime v láske a pokoji vo vianočný čas, aj každý deň v roku. Naša dedinka patrí medzi málo obcí, kde sa tradične seniori a to náš klub „Lúčina“ stretával každý rok pri príprave adventného venca so 4 elektrickými sviečkami – anjeli v parku obce. Tento rok nás vystriedal tím pracovníkov obecného úradu, pretože seniori sú riziková skupina. Vždy sme sa vytešovali pri zdobení a každý rok tam niečo pekné pribudlo. Týmto len ďakujem za ozaj veľmi pekný dizajn, krásu Vianoc. V tomto čase už svietia dve adventné sviečky, čo je významný symbol. Hovorí sa, že veniec je prejav úcty, radosti a víťazstva. Advent začal 28. 11. 2021. Slovo Advent pochádza z latinského „Adventus“ čo znamená „príchod“. Veniec so sviečkami je spojený so symbolikou.

Prvá sviečka sa volá „nádej“. Doma ju má zapáliť najmladší člen rodiny. Druhá sviečka je „mier“ a zapaluje ju starší člen. Tretia sviečka je „priateľstvo“ a zažat ju má matka rodiny. Štvrtá sviečka symbolizuje Vianoce sú tu, a volá sa „láska“. A tú zapáli otec.

Rezal už niekto z Vás na Barboru 4. decembra vetvičku zo stromu čerešne?

Ja to robím. Volá sa to čas „Barboriek“. Vetvičku z čerešne dáme do vázy s vlažnou vodou a prekvapí nás na Vianoce svojim bielym kvietkom. Rozkvitnuté vetvičky symbolizujú príchod nového času – keď zimný slnovrat zaniká a čakáme na nový príchod obdobia. Povera hovorí, že keď dievčaťu zakvitne vetvička, do roka sa vydá.

Niektoré podreže vetvičku višne či jablone. Je nutné narezať ju tak, aby plocha konca bola čo najväčšia pre príjem vody. Vetvičky Barboriek zakvitnú do 3 týždňov – do Vianočného času. Je to krásne a úžasné, keď sa Vám na Vianoce ukážu kvietky a púčiky, ktoré žiaria ako slivka. Je z Vašej záhrady a viete, že príroda okolo Vás žije a dýcha a dáva nám svoje dary. Preto si vážme našu zem, pôdu, po ktorej chodíme, stromy ktoré nám dávajú dych, pramene vody, ktoré sú zlatom pre nás. Snažme sa ju chrániť, starať sa o ňu – je to aj výzva „Barboriek“ znaku čistoty a lásky.

Nezabudnem na krásne slová môjho 94 ročného suseda p. Filipa – keď mi ako mladej susede povedal: „Naša zem je naša matka živiteľka“. Ďakujem a vždy spomínam.

A tak čakajme tie krásne dni Vianočné, keď naše srdcia bijú láskou ku svojej rodine v porozumení a so šťastím v očiach. Prajem Vám veselé Vianoce plné radosti a veselosti.

Senková Zora – klub dôchodcov Lúčina

OFK MLADOSŤ LUČATÍN

Podakovanie bude i v tomto článku kolektívu chlapov, ktorí pred zápasom prišli upraviť futbalové ihrisko: Igor Šišiak st., Peter Šišiak, Vincent Pejko, Ivan Bobok, Jozef Muránsky,..... Ďakujeme.... , pridete

vždy ochotne a robíte to pre futbal a obec.... musíme si sami pomôcť, ako vo všetkom, lebo futbal v obci by už nebol. Tak isto podakovanie patrí Miroslavovi Turčanovi a jeho kolektívu za úpravu okolia ihriska počas roka. Samozrejme nemôžeme zabudnúť na majiteľa penziónu Grajciar Radka Riečana, ktorý zabezpečoval stravovanie po futbalových zápasoch a nielen to....Ďakujeme veľmi pekne a sme veľmi radi, že v obci máme v ňom oporu a sponzora. Nezabudnime na naše fanúšičky a fanúšikov, ktorí sa obetujú a povzbudzujú futbalové mužstvo, aj keď hrajú mimo obce a píšem i za hráčov, že sú radi, že sú tam pri nich: Eliška, Sandra, Dianka, Sofia ako aj ostatní, ktorí chodíte na vonkajšie zápasy. Taktiež podakovanie patrí aj Petrovi Hraškovi, ktorý keď ho poprosíme tak nám vždy ochotne povalcuje ihrisko, Peťo Ďakujeme.

V budúcom roku sa budeme snažiť ak bude priaznivá situácia, aby obec ožila športom a stretávali sme sa na športových podujatiach. Všetko je ale o porozumení, o vzťahoch a spolupráci s ľuďmi a spolupráci s obecným úradom.

Kde udrie zvon zvestujúci príchod čarokrásnych Vianoc zabudnite na starosti a celý nasledujúci rok prežite v radošti. Autor: Igor Šišiak

STOLNOTENISOVÉ SÚŤAŽE OPĀŤ PRERUŠENÉ

Aj napriek tomu, že sa v októbri 2021 rozbehli stolnotenisové súťaže v krajských aj okresných súťažiach podľa naplánovaného harmonogramu, opäť sa zopakovala situácia z minulého roka a kvôli sprísneným protipandemickým opatreniam boli majstrovské súťaže na všetkých úrovniach prerušené až do odvolania.

Všetky naše mužstvá „A“-čko v 3. lige, „B“-čko v 5. lige, aj „C“-čko v 6. lige stihli odohrať zhodne po 6 majstrovských zápasov. „A“ mužstvu sa v 3. lige, čo je najvyššia krajská súťaž, ako nováčikovi darilo nad očakávanie, keď zo 6 zápasov dva vyhrali, 1 remizovali a 3 prehrali. Postupne sme si zmerali sily so súpermi zo Zvolenskej Slatiny, kde sme prehrali 9:5, vo Vyhniach sme uhrali remízu 7:7, podarilo sa nám zvíťaziť v Brezne s ich „A“-čkom 8:6, podľahli sme Podbrezovej „A“ 3:11, zvíťazili sme s hráčmi Baloga nad Ipľom 9:5 a prehrali sme v Žarnovici, za ktorú nastupuje takmer celá paraolympijská reprezentácia Slovenska 6:8. Najlepšie výsledky v doterajšom priebehu dosiahol z nášho mužstva Peter Kán, ktorý z 18 odohratých zápasov 13 vyhral a 5 prehral a v priebežnej tabuľke úspešnosti jednotlivcov 3. ligy mu patrí spomedzi 70 hráčov 12-te miesto. Stabilné výkony podávali tiež Milan Kováč, ktorý má z odohratých 18 zápasov bilanciu 10/8 a Vlado Kaščák, s bilanciou 7/10.

Menej sa v tejto sezóne darí Jankovi Kanderovi, ktorý z 12 odohratých zápasov 2 vyhral a 10 prehral. Za „A“ mužstvo nastúpil tak isto aj Milan Patráš ml., ktorý má zo 7 odohratých zápasov bilanciu 3/4. Mužstvo podržal hlavne v zápase vo Vyhniach, kde sme práve kvôli jeho výbornému výkonu uhrali s favoritom remízu 7:7. Škoda viac ako 1,5 ročnému tréningovému výpadku, určite by boli výsledky ešte o niečo lepšie. Na takejto úrovni sa akýkoľvek tréningový výpadok prejaví na výkone hráčov a tým pádom aj na výsledku zápasu, príkladom je Janko Kander, vlni najlepší hráč „A“-čka sa na začiatku tejto sezóny úplne trápil a nedokázal sa ani po viacerých zápasoch dostať do správneho herného rytmu a hráčskej pohody.

„B“- mužstvo sa v 5. lige tak isto uviedlo výbornými výkonomi, aj výsledkami, keď postupne zdolalo Kremničku 12:6, Braváčovo tak isto 12:6, uhrali sme remízu so Selcami „A“ 9:9, tak isto s Dubovou „A“ 9:9,

potom prišli dve prehry- s Podkonicami „B“ 6:12 a s Podbrezovou „B“ 3:15. Najlepším hráčom „B“-čka je Milan Patráš ml., ktorý z 24 odohratých zápasov 16 vyhral a 8 prehral a v priebežnej tabuľke úspešnosti jednotlivcov 5. ligy mu patrí zo 74 hráčov 8. miesto. Dobro mu sekundujú Paľo Vrábek s úspešnosťou zápasov 12/12 a Miro Kán 10/10. Štvrtým do partie je Milan Patráš st., ktorý má pomer víťazstiev a prehler 4/12. Za „B“-čko stihli odohrať pár zápasov aj Peter Heyduk, bilancia 3/5 a Peter Hraško 2/2.

Najlepšie výsledky v doterajšom priebehu sezóny z našich mužstiev dosahuje „C“-čko v 6. lige. Zo 6 odohratých zápasov 4 vyhrali a len 2 krát sa museli skloniť pred umením súpera. Na úvod sezóny síce prehrali v Ľubietovej 8:10, ale potom zvíťazili v Slovenskej Ľupči s tamojším „B“-čkom 15:3, porazili Dubovú „B“ 16:2, prehrali v Medzibrode s „B“-čkom 6:12 a potom prišli víťazstvá so Selcami „C“ 16:2 a s Ľupčianskym „A“-čkom 10:8.

„C“-mužstvo ťahá výkonnosť, aj výsledkovo hlavne „klan“ Hruškovcov, medzi ktorých úspešne zapadá Peter Hraško, spolu s Petrom Heydukom a Paľom Vrábkom. Zatiaľ najlepšie výsledky dosiahol Patrik Hruška, ktorý z odohratých 24 zápasov 16 vyhral a 8 prehral a v priebežnej tabuľke úspešnosti jednotlivcov 6. ligy mu patrí zo 61 hráčov 5. miesto. Výborne sa darí aj Petrovi Hraškovi s bilanciou 15/6 a Miroslavovi Hruškovi 14/6.

Pokračovanie na strane 9

V ničom za nimi nezaostáva ani jediná zástupkyňa nežného pohlavia v našom oddiele Heňa Hrušková, ktorá odohrala 16 zápasov a dosiahla vyrovnané skóre 8/8.

Za predvedené výkony a dosiahnuté výsledky by som sa chcel všetkým hráčom ako predseda stolnotenisového oddielu poďakovať, mrzí ma len jedna vec, okrem aktuálnych opatrení aj nekonečná rekonštrukcia nášho kultúrneho domu, čo je vlastne naša hracia miestnosť, takže všetky zápasy, o ktorých ste čítali sme odohrali u súperov v ich herniach a na ich stoloch, čo nás značne znevýhodnilo, ale napriek tomu sme dosiahli výborné výsledky. Verím, že rekonštrukcia bude čo najskôr ukončená a v odvetnej časti súťaže, ktorá, ako všetci dúfame, začne v marci 2022 už budeme môcť nastupovať vo svojom „domovskom stánku“.

Je mi veľmi ľúto, že ani tento rok nebudeme môcť zorganizovať Novoročný turnaj pre obyvateľov a sympatizantov našej obce, hlavne preto, že v tomto roku si pripomínáme okrúhle výročie nášho klubu - 10 rokov od jeho založenia. Aspoň touto cestou by som chcel vyjadriť

veľký obdiv a vďaka tým, ktorí sa o to zaslúžili. S prvotnou myšlienkou založiť stolnotenisový oddiel prišli Miro Hruška a René Virág, postupne oslovovali ďalších možných adeptov, ktorí dokázali ako-tak držať v ruke ping-pongovú raketu, boli to Ondro Kohút, Paľo Vrábeľ, Janko Šutka, Peter Hraško, Pavel Kováč, neskôr sa pridali Peter Ružinský, Peter Kán, dorastajúci Hruškovci Paťo so Samom spolu so sestrou Heňou, Peter Heyduk a obaja Patrášovci. Po rozpade Stavbára BB, ktorý hral 2. ligu prišli do Lučatína spolu s Petrom Kánom aj Milan Kováč, Janko Kandra a Vlado Kaščák, ktorí hrajú za Lučatín už šiestu sezónu a berieme ich už ako domácich.

Na ilustráciu prikladám fotku, ktorá má naozaj 10 rokov a je na nej zakladajúce jadro stolnotenisového oddielu v Lučatíne. Na záver by som chcel všetkým svojim spoluhráčom, ako aj všetkým obyvateľom našej obce popriať príjemné prežitie Vianočných sviatkov a do Nového roka veľa zdravia, menej nezmyselných opatrení a množstvo úspechov vo všetkých činnostiach každodenného života.

Peter Kán – prezident klubu OST Lučatín

HRÁDKOK

Dňa 17.10.2021 usporiadal náš turistický oddiel ľahkú túru v pohorí Vtáčnik. Zúčastnilo sa jej 12 turistov. Túru sme začali v Gepňárovej doline za dedinou Kamenec pod Vtáčnikom, pri chate pod Končitou. Pešo sme sa dostali k spodnému parkovisku. Tu sme odbočili do listnatého lesa po miestnom značení chodníka (červeno-modrá značka) asi po 700 m chodník odbočuje doprava cez potôčik po zväžnici miernym stúpaním do sedla pod Hrádkom. Odbočenie sa nedá prehliadnuť, je označené aj tabuľkou Lom lezenie. Zo sedla pod Hrádkom kráčame po rovine asi 100 m. Tam sa nám otvára výhľad do Bystričanskej doliny. Od západu na protiľahlom svahu doliny vidíme skalný útvar veží „Dvanásť apoštolov,“ kúštik na východ je to „Veľká skala“ súčasťou, ktorej je skalná špicatá veža „Dračí zub.“ Mladým porastom klesáme na plošinu bývalého kameňolomu. Tam sa nachádza informačná tabuľa cvičných skál – Starý kameňolom. Cez suťovisko veľkých skál sme sa dostali pod skalnú stenu cvičných skál. Popod celej dĺžky steny sme prišli k rebrikom a reťaziam. Vystúpili sme na hornú plošinu Hrádku, odkiaľ boli nádherné výhľady. Krátka prestávka a pokračovali sme cez les k lokalite „Čertove chodníky“ – sú to rozľahlé skalné veže. Pozreli sme si aj skalné okno, trochu sme sa vrátili a odbočili na prírodnú pamiatku Končítu. Esteticky pôsobivá skalná skupina – zvyšok lávových prúdov Tu sme obdivovali skalné veže a bašty. Po krátkej prehliadke sme zišli dolu lesom k Chate pod Končitou. Tu sme sa na obedovali, nastúpili do áut. Cestou naspäť

sme odbočili do Lehoty pod vtáčnikom a Podhradia. Prišli sme na koniec obce na malé parkovisko, pod zrúcaninu hradu Sivý kameň. Odtiaľ za pár minút sme sa serpentínami dostali celkom jednoducho až na vrch andezitového kopca, kde sa zvyšky hradu nachádzajú. Boli odtiaľ aj celkom pekné pohľady na okolitú prírodu. Po preskúmaní hradu sme sa vrátili k autám, kde sme túru oficiálne ukončili.

VEĽKÁ FATRA

Správa z turistickej akcie konanej dňa 29.9.2021 oblasť Veľkej Fatry

Akcia bola ako náhrada za turistickú akciu, ktorá sa mala konať dňa 5.9.2021, avšak pre nezáujem bola zrušená.

Dnes sa na akcii zúčastnili štyri turistky. Trasa viedla z Horného Jelenca cez Valentovú, osadu Rybô, kde sme si pozreli skalné útvary – miesto, kde sa natáčal film z obdobia Slovenského národného povstania s významnými slovenskými hercami - Vlčie diery. Ďalej sme sa zastavili pri tabuľi, ktorá oboznamovala o tragédii, ktorá sa udiala v roku 1924 išlo o spadnutú masívnu lavínu. Lavína tak zasypala 22 ľudí. Iba štyria z nich lavínu prežili, ostatných 18 (z toho 15 detí) v lavíne zahynulo. Lavína sa tak smutne zapísala do dejín Slovenska, ako najtragickejšia lavína v histórii. Ďalej sme pokračovali modrou značkou cyklocestou pod Rybovské sedlo, tu boli pozostatky letného

salaša. Celá cesta nám ponúkala krásne výhľady na sfarbenú prírodu jesennými farbami. Keď sme prišli pod Krížnu náhle sa dovalila hustá hmla a preto sme upustili od výstupu na Krížnu, ale sme sa vybrali ďalej po modrej cykloceste na „Líšku“, odkiaľ sme sa rozhodli zmeniť náš cieľ cesty z Kráľovej studni – na Majerovú skalú, čo bola správna voľba, pretože hmla zostala na hrebeni a my sme si tak mohli užívať krásne výhľady do údolí. Dnešnú turistickú akciu sme teda ukončili v obci Staré Hory, kde sme si počkali pri kávičke na autobus. Akciu hodnotím ako vydarenú aj keď bolo nutné zmeniť cieľ cesty vzhľadom na náhlu zmenu počasia.

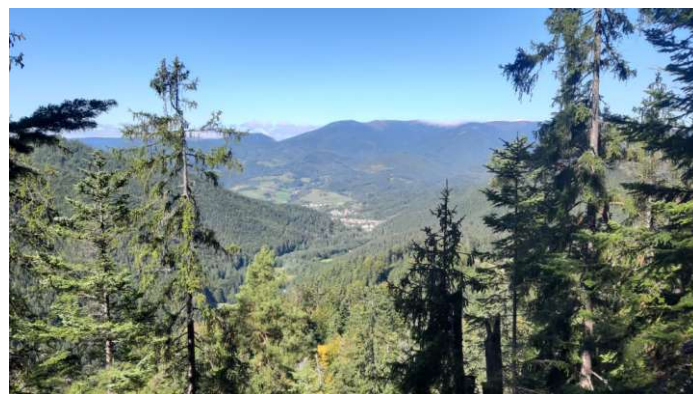

BRUSNO - STARÁ MARA

V nedeľu 19.9.2021 turisti z Lučatínskeho turistického klubu (17/11) uskutočnili výlet za vykopávkami na Starú Maru v chotári obce Brusno. Bolo nádherné jesenné počasie s ďalekou viditeľnosťou. Začiatok túry bol v starých kúpeľoch Brusno a po miernom stúpaní cez časť Brusnec sme pomaly obchádzali vrch Kopok. V minulosti tu bol lyžiarsky vlek a niektorí účastníci ešte pamätajú na mladé časy. Výhľad na Brusno z hornej časti lúky si všimli len niektorí. Postupovali

sme lesnou cestou na hornú časť Kopku kde sa naskytlí výhľady na Nízke Tatry - Prašivú, Veľkú Chochuľu, Chopok až po Ďumbier. Cestou a hlbšou roklinou sme zostúpili do časti Bračová, ktorá sa nachádza nad Kúpeľmi Brusno. Odtiaľ už začal výstup na skalné bralo Stará Mara cez Jeleňaciú a kamenú suť pod bralom. Tu bola najnáročnejšia časť túry hlavne pre starších členov, lebo bolo treba preliezať kamenné zákutia. Odmenu boli výhľady na Brusno, Medzibrod a dolinu rieky Hron a hrebeň Nízkych Tatier. Pod vrcholom Starej Mary sa nachádzajú vykopávky osídlenia z doby železnej datované do obdobia 250-600 r. pred n.l. Začali v r.2017 po leteckom prieskume a poskytli viac ako 2500 kusov keramiky, železných a bronzových ozdôb a nádob. Bližšie informácie sú publikované v brusnianskyh Zvestiach 2017 alebo na internete. Po prehliadke vykopávok sme sa vrátili závozovou cestou do Brusna.

SPRÁVA Z CYKLOTURISTICKEJ AKCIE DŇA 15.9.2021

Dňa 15. 9. bola mimo plánu uskutočnená akcia na bicykloch v okolí Podpoľania. Akciu pripravili naše členky Anka Škovierová s dcérou. Obecným autíčkom a tiež súkromnými dvomi autami sme sa spolu s bicyklami odviezli do Očovej, kde sme autá zaparkovali. Po príjemnom privítaní a pohostení v rodine Škovierovcov sa k nám

pridali aj domáci a priatelia domácich a vydali sme sa v počte 18 cyklistov cestou na Hrochotský mlyn, ďalej na Kyslinky, kde bola druhá občerstvovacia stanica. Prekvapením bol samoobslužný bufet so základným vybavením. Ďalej sme pokračovali príjemným prostredím cez Zálomskú. **Pokračovanie na strane 11**

Tu sme mali dlhšiu prestávku, pretože jedna naša cyklistka dostala defekt, ale naši šikovní a pohotiví chlapi to opravili a mohli sme pokračovať ďalej. Cesta pokračovala cez Príslopy, kde sa otvorili výhľady na úžasné okolie Poľany. Netrvalo však dlho a ďalší defekt ohlásil náš Rudy, a tak nasledovala ďalšia prestávka. Tieto prestávky sme si krátili rozhovormi a domáci účastníci nám porozprávali niečo o okolitej krásnej prírode.

Ďalej sme pokračovali zjazdom už po asfaltke cez Hradnú a Holcov Majer na našu plánovanú zastávku na Masarykovom dvore. Tu si každý pochutnal na neskoršom obede a tiež sme si pozreli rozľahlý objekt tohto zariadenia. Občerstvení sme sa vydali cyklocestičkou do cieľa našej cesty – do Očovej. Tu nás opäť privítali domáci, občerstvili a posilnili výbornou kávou, a kto mohol a chcel aj slivovičkou. Po naložení bicyklov na autá sme pokračovali domov. Do svojich štatistik

si značíme 60 – prejazdených kilometrov krásnou prírodou v spoločnosti príjemných a ústretových ľudí. Z technických dôvodov sme vynechali plánovanú trasu cyklocestu cez Stožok na Masarykov dvor – snáď vyjde inokedy.

Vďaka Škovierovci, pripravili ste nám krásny program za pekného počasia.
autor: Dobromila Rolincová

HAVARIJNÁ SITUÁCIA NA KANALIZÁCIÍ

Obrázky, na ktoré sa pozeráte nie sú lichotivé. Je to však skutočný stav našej obecnej kanalizácie, ktorá dostala zabráť aj tento rok. Obecná hasičská technika nie vždy stačí na to, aby sme vykonali čistenie kanalizácie v najkritickejších úsekoch a nie vždy stačí práve vtedy, aby sa chlapi dobrovoľní hasiči vysporiadali s takými nánosmi piesku a sedimentov v nej.

Žiaľ, stalo sa nám, že sa nám takmer upchali kanalizačné rúry v časti Sihot' a v prieleze popod železničnú trať. Včasným, rýchlym a efektívnym zásahom sa nám podarilo predísť úplnému upchatiu a vybrať usadeniny zo šacht. Fuška bola pretlačiť a prečistiť práve upchaté potrubia. Čo spôsobuje tento neželaný stav? V prvom rade je to zmes drobného štrku a blata po silnejších dažďoch, ktoré končia v kanalizačných zberných šachtách a v druhom rade piesok zo zimnej údržby cesty I. triedy (hlavná cesta) a z ostatných miestnych komunikácií. Čiastočne sa dá tomuto neželanému javu predísť pravidelným čistením komunikácií, a preto som navrhol z rozpočtu

obce na rok 2022 zakúpiť zametacie zariadenie. Ďalšou avšak viac nákladnejšou možnosťou je budovanie retenčných nádob, pred strategickými miestami a budovaním odvodňovacích rigolov. V obci máme konkrétne tri najhoršie úseky (cesta nad družstvom, cesta z Hriadok vedľa p. Zimu a Záhumnie pri p. Ďurčíkovi), ktoré bude potrebné v dohľadnej dobe jedným z týchto spôsobov upraviť. Nie všetko sa dá urobiť naraz, ale postupne a spoločnými silami to pôjde.

autor: Ing. Pavel Kováč - starosta

OSEMSMEROVKA

Autor: Samuel Hruška

Použité slová:

advent,
darček,
domov,
imelo,
jablko,
kapor,
kapustnica,
koleda,
med,
pohoda,
pokoj,
pranie,
rodina,
rolničky,
stromček,
tradície,
veniec,
výzdoba,
úsmev,
šalát,
šupina,
šťastie

O	V	E	E	I	N	A	I	R	P	S	E
L	L	É	V	K	E	Č	M	O	R	T	S
R	V	E	M	S	Ú	I	A	D	A	N	O
O	C	E	M	R	O	L	N	I	Č	K	Y
P	V	E	N	I	E	C	I	N	O	D	Š
A	C	I	N	T	S	U	P	A	K	A	Ť
K	A	C	P	V	Š	O	U	E	L	R	A
T	D	Í	V	O	K	K	Š	Á	B	Č	S
M	E	D	Ý	O	H	M	T	L	A	E	T
U	L	A	J	Č	M	O	A	T	J	K	I
Í	O	R	N	A	B	O	D	Z	Ý	V	E
C	K	T	T	N	E	V	D	A	O	M	

Obecný úrad v Lučatíne

oznamuje, že z dôvodu čerpania dovolení, bude od 27. 12. 2021 do 7. 1. 2022 zatvorený s výnimkou 3 - 5. 1. 2022v stále platnom obmedzenom režime.

Ďakujeme za pochopenie.

Úradné hodiny Obecného úradu v Lučatíne na rok 2022 :

Pondelok: 7:00 hod. - 16:00 hod. Štvrtok: 7:00 hod. - 16:00 hod.
Utorok: nestránkový deň Piatok: 7:00 hod. - 12:00 hod.
Streda: 7:00 hod. - 17:00 hod.

SNEHOVÉ KOŠÍČKY

Dnes sme si pre Vás pripravili výborný recept na chutné mini košíčky s bielou čokoládou, ktoré ulahodia celej rodine. Budeme potrebovať nasledovné ingrediencie:

15 ks maslových sušienok	2 vajička
130 gramov zmäknutého masla	185 gramov kyslej smotany
300 gramov mäkkého tvarohu	1 až 2 tabuľky bielej čokolády
100 gramov krupicového cukru	kúsok masla na polevu

Takto budeme v recepte postupovať:

Najprv si v mixéri zomelíte maslové sušienky najemno. Potom ich vsypte do misy a prelejte roztaveným maslom. Premiešajte a vytvorte homogénnu zmes. Tú nanášajte po lyžiciach do dezertných mini košíčkov z papiera na pečenie. Dobré utlačte. Tak pripravíte sušienkový korpus. Teraz sa pustíte do prípravy náplne. Vložte mäkký

tvaroh do hlbšej misy a vyšľahajte ho spolu s kyslou smotanou, vajcom a cukrom do nadýchaného krému. Zmes vlejte do každého košíčka s korpusom zo sušienok a dajte piecť do rúry pri 160 ° C po dobu cca 15 minút. Dezerty vyberte, nechajte vychladnúť a pripravte si polevu z čokolády. Tú rozpustíte spolu s kúskom masla, premiešajte a nalejte na povrch košíčkov. Dajte tuhnúť do chladničky. Dozdobíť možno sladkosť aj strúhanou bielou čokoládou.

LUČATÍNSKE ZVESTI

Noviny o dianí v Lučatíne, ročník XV., číslo 3. Vydáva a distribuuje: zadarmo do všetkých domácností obec Lučatín.

Redakcia: Ing. Pavel Kováč, Martina Sabolová E-mail: obeclucatin@lucatin.eu Grafické spracovanie: Michal Kollár

Tlač: EK-PROMOTION, s.r.o. - reklamná agentúra Banská Bystrica Počet výtlačkov: 230 ks.

Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu textov, vrátane krátenia.